

УДК316.752+17.022.1

ЗМІНА ЦІННОСТЕЙ НА РУБЕЖІ ЕПОХ

Студ. А. П. Хінціцька, гр. БЕП1-17

Науковий керівник доц. А.В.Сагун

Київський національний університет технології та дизайну

Мета дослідження: аналіз трансформації ціннісних орієнтацій в умовах зміни епох.

Завдання:

- виявити поняттєво-категорійний апарат ціннісних орієнтацій людства;
- розкрити сутність нинішньої кризи, яка дістала назву глобальної, що супроводжується переживанням кризи особистості, її ціннісних орієнтирів та духовності.

Об'єкт дослідження: ціннісні орієнтації особистості.

Предмет дослідження: зміна цінностей в умовах глобалізації.

Наукова новизна. Доведемо, що найважливіше місце в соціально-психологічній структурі особистості, соціальних груп посідають ціннісні орієнтації.

Практичне значення отриманих результатів. Матеріали дослідження можуть використовуватися студентами для підготовки практичних занять та семінарів.

Результати дослідження. Людина, як відомо, вступає в різноманітні відношення зі світом. Вона пізнає, оцінює і практично перетворює його. Оцінке відношення людини до світу вивчає аксіологія, або теорія цінностей.

Кожній сфері буття людини відповідають певні цінності. До цінностей відносять передусім усе те, що природа надала в користування людині - чисте повітря, воду, корисні копалини, родючі ґрунти, ліси, багаті на рибу ріки і моря. Це - природні цінності. Негативними природними цінностями є брудне повітря, землетруси, вулкани, смерчі та інші природні явища, які задають шкоди господарській діяльності.

Цінністю є здоровий стан організму (біологічні, вітальні цінності), а її антиподом — хвороба. Цінностями є певні душевні стани (психічні цінності) — відчуття комфорту, піднесеності, закоханості, щастя, радості та ін. Протилежними їм є переживання смутку, нещастя, горя.

Соціальними цінностями є зайнятість населення, злагода в суспільстві, порядок, мир, демократія, їм протистоять безробіття, соціальні катаклізми, антагонізми, війни.

До сфери духовних цінностей належать найвищі ідеали людства (добро, прекрасне, істина, свобода, справедливість, святість) і предмети культури, в яких вони об'єктивувались (художні твори, релігійні, моральні і юридичні системи, наукові теорії), їх антиподами є зло, потворне, несправедливість, гріховність і явища, в яких вони втілились.

Усі ці різноманітні предмети і феномени робить цінностями, об'єднує певне їх відношення до людини. Всі вони спрямовані на благо людини, на утвердження в житті. Саме в цьому і полягає основна особливість цінності.

Цінність — феномен, який об'єктивно, за своєю природою є благом для людини, спрямованим на утвердження її в бутті, реалізації її творчих можливостей.

Сучасний світ вражає нас своєю різноманітністю. Яку б сторону буття сучасного суспільства ми не взяли — ніде не наштовхнемося на одноманітність. Та попри ці відмінності існують ознаки, які є спільними для різних регіонів планети Земля, для сучасного стану людства в цілому.

В історії людства можна виділити два основні види цивілізацій: традиційні суспільства і техногенну цивілізацію. Традиційні суспільства охоплюють період до епохи Відродження. Саме з цього моменту, як вважає багато дослідників, закладаються основи техногенної цивілізації, що починає власний розвиток у XVII столітті.

У цивілізації, яка прийшла на зміну традиційній, на перший план виступає людська діяльність. Тут цінністю вважається сама інновація, оригінальність, узагалі нове. А відтак, у сучасній культурі цінується й підтримується безперервне генерування нових зразків, ідей, концепцій.

Багато з названих цінностей (свобода людини, демократія і т. ін.) мають загальнолюдський характер і за своїм значенням превалюють над інтересами будь-яких спільнот: націй, класів, окремих країн. Якщо в часи, що передували нашій цивілізації, домінувало верховенство інтересів якогось одного класу, якоїсь однієї спільноти, то нині дедалі ширшим стає коло прихильників ідеї про пріоритет загальнолюдських цінностей, про те, що люди у своїй діяльності повинні орієнтуватися перш за все на них.

Висновки. Цінності відіграють важливу роль в житті суспільства, вони є метою діяльності. Цінністю є те, чого бажає індивід, що потрібно для цілей його діяльності. Сучасне суспільство вимагає зміни уявлень про місце людини у ньому. Її роль і становлення до цього світу.

Ключові слова: *цінність, особистість, сучасний світ, цивілізація, культура.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Бистрицький Є. Велика криза та її наслідки // Філософська думка. - 2009. - №2. - С.14-20.
2. Банах В. А. Трансформація ціннісних орієнтацій молоді в умовах кризового суспільства/ Банах В.А., Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2016. - № 64. - С.13-20.
3. Філософія: хрестоматія: навч. посіб./за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. - К.: Знання. - 2009.